

ههژاری مروؤف

و

دهوروبهري

يا کارهساتي کۆميدياييەک

نووسيني : شيرکۆ ههژار

بهرگي يەکم

٢٠٠٨/٢٦٢٠

ههژاری مروؤف و دهوروبهري رچه شکینه يان هه ئبه ستراو

دهوستی و پێیوابه ئه وهی شيرکۆ له دوو توپي کتێبه که ی باسی دهکات ژيانى تاييه تی هه ژاره، ئه گه راستيش بيټ پيويست نييه رای گشتی بيزانیت "من ئه و کاره ی شيرکۆ به ره و نازانم و لام وایه ئه گه هه ژار له ژيان بووايه دهیتوانی داکۆکی له هه قی خۆی بکات، یان به تۆمه تی ناوزپاندن و سوکایه تی پیکردن له دادگا سکالای له سه ر تۆمار بکات".

ئو لای وایه شيرکۆ به م کاره ی و له سه ر حسابی هه ژار خۆی پێگه یاند و خۆی ناساند "شيرکۆ له و کتێبه يدا تهنه ا باسی باوکی نه کردوه، باسی براده ره کانیشی کردوه، باسی کۆمه لێک سيمبولی ئه ده بی و هونه ری و گۆراننبيژو خه لکيکی ژۆری کردوه، ئه و له گيرانه وه ی رووداوه کان پێده چيټ زا کیره یه کی وردی هه بيټ، قسه ی که سه کان ده گيرپته وه، من هه نديکيان ده ناسم، ده لپيټ خۆيه تی. هه لسه نگانديکيه ئه گه ر مه به ستي نه بيټ له وه ی پيمان بليټ ئه وانه له دابونه ريتی ئيسلامی ده رچوونه و له ده ره وه ی ئه و جوغزه کاریان کردوه، یان غه ره زيکی سياسی له پشته وه نه بيټ،

به بۆچوونی ئه و نووسه ره، شيرکۆ قوربانى سياسه تيکی چه وتی په ره رده ييه له نيو مالى هه ژاردا و ده لپيټ "رهنگه ماموستا هه ژار به وه ی سه رقالييه وه نه يتوانبيټ سه ره پرشتييه کی راسته وخۆی شيرکۆ بکات. یان ئه و ته هه ژار بۆخۆشی توندوتيزی له به رامبه ر نواندوه". ئه و هۆکاری دروستبوونی ئه و دیده ره خنه گريه ی شيرکۆی به په يوه ندييه کی ناته ندروستی نيو ئه و خيزانه به سه وه و وتی "کتێبه که به ره نجامی ململانئى قابيل و هابيله، ململانئى شيرکۆ و خاننیه، به لام هه ژار باجه که ی ده دات. له گه ل ئه وه ش له سه ر شيرکۆ نييه هه موو نه ئينييه کانى باوکی، یان براده ره کانى باوکی بلاويکاته وه، شيرکۆ به و شيوه يه تۆله ی خۆی له خانى ده کاته وه، تا هه ژار. ئه مه له وه وه سه رچاوه ی گرتوه هه ژار به ده ستي داکی خانى، جياوازی له نيو منداله کان کردوه. ئه م جياوازيه ش ئاکامی خرابی ده بی، باوک به و پييه ی بۆ خۆی ده سه لاتيکی نه خوازازه له مال، له هاوکيشه که دا به زه ره رمه ند ليټده رده چيټ".

زاهير روژبه يانى زياتر له سه ر ئه و شيوازه

"هه ژاری مروؤف و دهوروبهري، کتێبيکی سه رنجراکيشه و تا ئيستا ئه ده بی کوردی نموونه ی وای به خۆيه وه نه بينيووه، مه گه ر له سه ر ئاستی ئه ده بی ميلله تانی ديکه، نموونه ی له م شيوه يه رووی دابيت، وه ک ئه وه ی له نيوان نازم حیکمه ت و کورپه که ی روويداوه".

زاهير روژبه يانى _ نووسه ر و ره خنه گر، به و تيروانينه باس له و کتێبه ده کات و له و پر وایه دايه شيرکۆ له رووی ته کنیکی نووسين و زمانه وه، هيجی له باوکی که متر نييه "شيرکۆ توانايه کی به رزو بالای هه يه له هه رسى زمانى کوردی و عه ره بی و فارسى، به و پييه ی له ئه وروپا ده ژيټ ده بی زمانى ديکه ش باش بيزانیت. بۆيه پر وام به توانای روژنبرى شيرکۆ هه يه و مروؤفيکيه ده توانی تيروانين و هه لسه نگاندى بۆ شته کان هه بيټ. به لام بۆ ئه و هه لسه نگاندى نه رينيه بۆ باوکی؟ هه ميشه وا که وتۆته وه خه لکی باوکی خۆی به نموونه داده نيټ و هه ول ده دات له که سايه تی ئه و نزیک بيټه وه، یان له سه ر هه مان ئاست دريژه به که سايه تی خۆی بدات، ياخود تيپه رپيني".

هه‌ژار پيوتم شيركو كوردی
نوسىكى گه‌وره‌یه، به‌لام له
دژی من خامه‌كه‌ی به‌كار
دینیت

فوناد ره‌وند

به هه‌نراوه‌كانی سۆزی نه‌ته‌وايه‌تی چار ده‌دات، كه‌چی هه‌زری رامیاری كوپه‌كه‌ی به‌ نامۆ ده‌زانى. سالی 1974 یش په‌یوه‌ندیه‌كانیان زیاتر ساردی تیده‌كه‌ویت، كاتیک شيركو له‌ بالی چه‌پی كاژیک چالاکی ده‌نویتیت.

له‌ باسی قوناخی سییه‌میشدا هه‌و نووسه‌ره ده‌لیت " له‌ قوناخدا شيركو به‌ ریگای قاچاغ له‌ دواى نسكۆی شوپشی هه‌یلول روو ده‌كات هه‌ورپواو له‌ هه‌له‌ندا ده‌گیرسیته‌وه، ئاگرینی براشی به‌ فه‌رمی ده‌گاته هه‌و ولاته‌و مامۆستا هه‌ژاریش له‌ كه‌ره‌جی ئیران داده‌نیشیت. له‌ دواى گه‌رانه‌وه‌ی ئاگرى له‌ هه‌له‌ندا به‌جی هیشتنی خویندن و شپه‌زه‌یی بارودۆخی ناوبراو، هه‌ژاری باوك شيركو كۆی كوپ به‌ به‌رپرسیار ده‌زانى، به‌مه‌ش نیوانیان به‌ ته‌واوی تیک ده‌چی.

سه‌بارت هه‌ندیک ده‌سته‌واژه‌ی نه‌رینی نیو هه‌و کتیبه‌ ره‌وند ده‌لیت " هه‌ندی ده‌سته‌واژه‌ی نیو هه‌ردو به‌رگی به‌كه‌م دووم له‌ هه‌ده‌بیاتی پیس ده‌چیت، نه‌ شیواوی خامه‌ی ره‌نگینی

ناكات، هه‌رچه‌ند دلنیام روژیک دیت كۆمه‌لگای ئییه‌ش هه‌ژار وه‌ك مرۆقیك ده‌بینیت، چه‌زی هه‌یه، خو‌شه‌ویستی ده‌كات، تووره‌ ده‌بیته، هاوسه‌نگی تیکه‌ده‌چیت. به‌تایبه‌تی بۆ كه‌سیك كه‌ ئاواره و ده‌ربه‌ده‌ر و شارانگه‌ی بووه‌و هه‌میشه له‌ ژیر چاودیری و کاریگه‌ری راوه‌دونان خو‌ی بینوووه‌ته‌وه. دلنیام مرۆف له‌ بارودۆخیكى وادا هه‌و مرۆف نابیت كه‌ له‌ بارودۆخیكى ئاساییدا هه‌ژیت. هه‌ژار به‌ سالان له‌ مال و مندالی خو‌ی به‌دوور بووه‌و به‌ سالان برسی و هه‌ژار بووه‌و بیكه‌سی و بی ژنی دیوه، باوه‌پناكه‌م مرۆف له‌ بارودۆخیكى وادا بخه‌رته‌ قه‌فه‌س. بۆیه‌ پیموايه له‌ داها‌تودا هه‌و كتیبه هه‌و کاریگه‌رییه‌ی له‌سه‌ر هه‌ژار نامینیت. هه‌ژار وه‌ك به‌هايه‌كى هونه‌ركار و تیکۆشه‌رو خه‌باتكار، ریزه‌یه‌كى جیگه‌ری هه‌یه له‌ ناو كار هه‌ده‌به‌كانیدا.

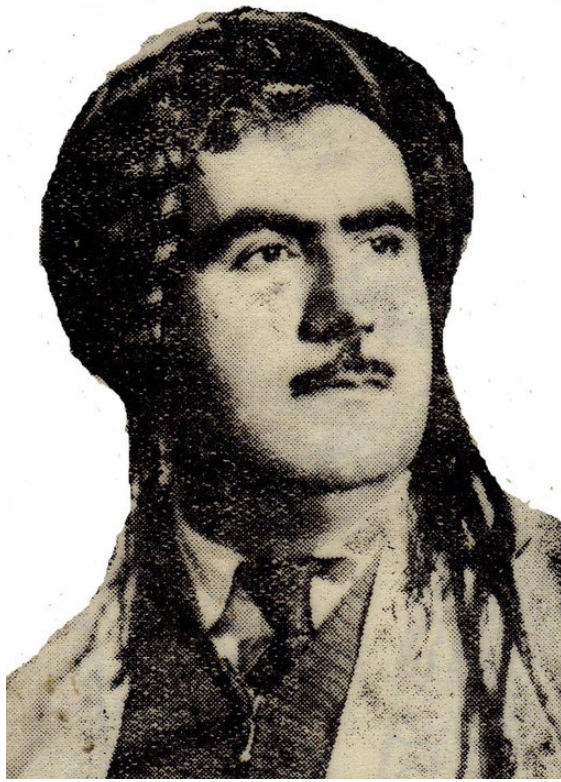
له‌ گه‌ل هه‌و لیكدانه‌وه‌یه‌شی روژیه‌یانی لای وایه شيركو له‌م كتیبه‌دا، جوړه هه‌ده‌بیكى دا‌هینا راستگویییه " هه‌گه‌ر هه‌وشتانه راستین و به‌ره‌می خه‌یالی خو‌ی نه‌بیته، شيركو راستگویییه‌كى ره‌های دا‌هینا. هه‌گه‌ر شيركو داخك له‌ دلنی نه‌بی دایرژیت و بوختانی بۆ بكات، هه‌ندیک پارسه‌نگی هه‌و ژیه‌یه‌ی داوه‌ته‌وه، كه‌ خه‌لك واده‌زانیت هه‌دیپ، یان تیکۆشه‌ری سیاسی هه‌بیته‌سه‌ت له‌سه‌ت خو‌ی بۆ هه‌و كار ته‌رخان بكات و وا‌ز له‌ ژیه‌ی تاییه‌تی خو‌ی به‌ینیت.

فوناد ره‌وند نووسه‌ر، له‌ باسی په‌یوه‌ندی نیوان هه‌ژار و شيركو‌دا سی قوناخ ده‌بینیت، قوناخی به‌كه‌م خو‌ی له‌ هه‌ره‌تی مندالی و هه‌زه‌کاری شيركو دووری باوك و كوپو بپانی په‌یوه‌ندی له‌ نیوانیاندا ده‌بینیته‌وه. دواتریش كه‌ له‌ به‌غدا بیك ده‌گه‌ن، کاری رامیاری كوپو باوك لیك داده‌بپری و هه‌ژار كه‌مه‌تر له‌ مال ده‌بیته. شيركو وا هه‌ست ده‌كات به‌رپرسی به‌كه‌می ماله‌و هه‌و سه‌ره‌رشتی دایكه‌تی. به‌مه‌ش كوپ رقی له‌ باوكی هه‌له‌ده‌ستی، به‌و مانایه‌ی نه‌یتوانیوه ژیه‌نیکی ئاسوده‌یان بۆ دابین بكات. له‌ باره‌ی قوناخی دوومه‌ی هه‌و په‌یوه‌ندییه‌ی نیوانیشیان فوناد ره‌وند وتی " له‌ قوناخدا كوپ ده‌چیته ناو راگه‌یاندنی مه‌كته‌بی سیاسی و باوك له‌ چیا له‌ دژیان ده‌نوسیت. دواتر كه‌ شيركو ده‌بیته به‌ كاژیک چاوه‌پوانی پادا‌شته له‌ باوك. هه‌و باوكه‌ی

بۆ رازیكردنی ده‌وله‌تی ئیران بۆ نموونه، سه‌ركیشیه‌كى نووسینی كردوه، له‌سه‌ر حسابی باوك و براده‌ره‌كانی باوكی ".
 هاوكات بۆ هه‌مرو‌ی كۆمه‌لگای كورده‌وا‌ری زیانیکی گه‌وره به‌ كه‌سایه‌تی هه‌ژار ده‌گه‌یه‌نی، نه‌ك به‌ هه‌ده‌به‌كه‌ی، یان به‌ توانا زمانه‌وانییه‌كه‌ی " تا ئیستا له‌ ناو كورده‌وا‌یدا باو بووه به‌ره‌م به‌ دیرژه‌پیده‌ری كه‌سایه‌تی نووسه‌ر گریدراوه، له‌م ئاسته هه‌ژار زیانیك ده‌كات، له‌ راستگویییه‌كه‌ی كه‌م ده‌بیته‌وه، به‌لام هه‌و كتیبه بۆ داها‌توو خه‌مه‌تی ده‌كات، نه‌ك هه‌و‌ی زیانی پیبه‌گه‌یه‌نیته. هه‌مه‌ش به‌و مانایه‌ی هه‌و‌ی شيركو باسی كردوه ژیه‌ی تاییه‌تی هه‌ژاره، هه‌ژاری مرۆف، نه‌ك هه‌ژاری شاعیر و تیکۆشه‌ر. كه‌ یه‌ك لایه‌نه له‌ ژیه‌ی مرۆف دا ". هه‌و جه‌خت له‌و بۆچووونه‌ی ده‌كات هه‌و ده‌لیت " له‌ میژوی میلله‌تان بگه‌رپیت باوه‌پناكه‌م نووسه‌ریك، هونه‌رمه‌ندیک، رابه‌ریکی سیاسی گه‌وره هه‌بیته، دووربیت له‌و شتانه‌ی خراونه‌ته پال هه‌ژار. به‌لام كۆمه‌لگای ئییه‌ ئیستا قبولی

كتیبه‌كه‌ به‌ره‌نجامی
مهلانیی قابیل و هابیه
زاهیر روژبه‌یانی

ههزار مۆكرىيانى

هاورپى باخهوان ئەم لىكدانه وهيه له بهرامبەر ههزاريش دهبينت و پيپوايه " ئەويك ئەندامى سه ره تايى ژيكاف بوويت و كهسى نزيكى پيشهوا و مهلا مستهفا بارزانى و رووناكبىرى كۆمار و وهرگيرى شه ره فنامه و دانهرى هه مبانه بۆرينه بيت، ئيدى نابيت كابر ايه كى پوله كى بوويت و ئەو ماوه يه شى له به غدا ژيانى به سه ر بردوه خه ريكى مندالبازى و سىكى به كۆمه ل - كه له گان بوويت! .. كه شيركۆى كورپى له كتبه كه يدا باسى دهكات و هه نديكى شيان يان به چاوى خۆى ديويه تى، يان به لگه ي دابرى بۆيان هه يه .."

له گه ل ئەوه ي باخهوان پيپوايه له هه نديك باردا (كيشه ي دهرونى) به نووسينه كانى شيركۆوه ده بينريت، لى خودى كتبه كه گومانى لا دروست دهكات، به و مانايه ي كتبيكى رچه شكينه له ميژووى نووسينه كورديدا و هه يچ مرقى كيش نيه هه له ي نه بيت، ئەگه رنا له مرقى ده رده چييت. ئەو زياتر له م رووه قوول ده بيته وه وه ده لئيت " ئەوه ي شيركۆ ده باره ي باوكى نووسيوه تى رۆمان و چيرۆك نيه، به لكو ئەوانه يه كه له باوكيه وه (ديويه تى) يان (بيستوويه تى)، يان خۆى شيركۆ وه ي له سه ر كرووه، دياره ناشبيت هه مووى هه لبه ستراو بيت."

لايه نيكي ناكوردى له پشت شيركۆ نيه ". ئەو وه كه سىكى نزيك و ناگادارى په يوه ندى نيوان ئەندامانى ئەو خانه واديه به كۆوارى وت " بۆ ميژوو ده لئيم مامۆستا هه زار له ژيانى دا به منى گوت: شيركۆ كوردى نووسىكى گه ربه يه، به لام خامه كى له دژى من به كار ده هينيت ". هاورپى باخهوان نووسه ر و رۆژنامه وان، كه له نزيكه وه ناشنايه تى له گه ل شيركۆ هه زار هه يه، لى كتبيسى (هه زارى مرقى و ده رووبه رى - كاره ساتى كۆميداييه ك) به كتبيكى سه ير ده زانيت، ئەم به و مانايه ي هه ر كاتيك يه كه م به شيت خوينده وه، ناته وي ت وازى لئيه هينيت " سه يريه كى له وه دايه تا وه كو ئيست له ميژووى نووسينه كورديدا كتبيكى له و جوهره نه نووسراوه، كه كه سىك به دوو به رگى كتبى باوك و كاره كانى باوكى بداته به ر ريزنه ي ره خه. ره خه كانيشى هه مه جوړن و هه ر له ره فتاره خوديه كانى هه زاره وه ده ست پيده كات تا وه كو گالته وگه په كانى و هه ستى پاره په رستى و ژيانى سىكى و زۆر كارى تر ". به بپواى باخهوان، هه زار يه كيكه له و كه سانه ي كارى زۆر باشى پيشكه ش كرووين و هه مو ئەو كارانه شى كروويه تى به كاريزمايه كى شيعه ر نووسين و وه رگيرانى كوردى " مرقى پيش خوينده وه ي ئەو كتبه، هه زارى لا ئەو هه زاره يه كه هه موومان ده يناسين، هه زارى ئەندامى سه ره تايى كۆمه لى ژيكاف، هه زارى نزيك له پيشهوا و رووناكبىرى كۆمار، هه زارى هاورپى هيمن، هه زارى نزيك له مهلا مستهفا بارزانى و شيعه ره كانى بۆ ئەو، هه زارى (باشترين) وه رگيرى شه ره فنامه و قانون در طب و زۆريت. به مه ش به بپواى ئەو نووسه ره هه زار له زاكيره ي تاكى كوردى وينه يه كى كاريزمايه ي وه رده گریت و ده لئيت " كاتيك يه كيك ناوى ده ركرد، ئيدى سه رۆك هۆز بيت، يان شاعير و له هه نديك باردا نووسه ريش، به تايبه تى ئەوانه ي كه له سه ده ي رابردوو و پيشتردا جیده ستیان له سه ر ژيانى كورده وارى به گشتى دياربووه، ده ست تيوه ردان يان تابوو، له زۆر باريشدا هه ر ره خه يه ك يان هه له يه كى ئەو مرقه بخريت به رچاو، ئەوا كه س بپوا ناكات و بۆ هه ره خه يه ك هه زار و يه ك پاساوت بۆ دیننه وه "

شيركۆن، نه ره واشه به هه زار بگوترين. شيركۆ راسته ده ستى خستۆته سه ر هه ندى خالى راسته قينه، به لام له كۆمه لگاي باوك سالارى كورديدا ناشياوه، هه رچه نده بويرانه شه. من له گه ل ئەو بۆچوونه ي شيركۆ هاورپام، كه مامۆستا هه زار وشه ي ناشياوى به رامبه ر هه موو ئەوانه به كارهيئاوه، كه له بازنه ي داخراوى ئەو دوورن، به لام خوينه ر ده بى بزانه ي ئەوه ده بياتى پيس له هه شتاكان و نه وه ده كان باو بووه و تا ئەمرقش به رده وامه، ئەگه ر هه زار يه كيكه له وانه ي به كارى بردوو، نه ده بو له سه ده ي 21 دا شيركۆ به خامه ي ره نكيه ي خۆى دريژه ي پيدات ". ئەو نووسه ره له باره ي ئەو هه ولە ي شيركۆ زياتر وتى " شكور شيركۆ له دواى ماوه يه ك دابراپان ها ته سه ر شاتو، به لام خۆزگه قه له مى خۆى بۆ كارى تر به كار بردبا، من له نزيكه وه ناگادارى به ره م و ئاستى رۆشنيه ي شيركۆم، ده يتوانى به ره مى تر پيشكه شى په رتووكخانه ي كوردى بكات، نه ك بۆ داشۆرينى باوكى، كه گشت ته مەنى بۆ وشه ي كوردى ته رخان كرد ". زۆر كه س پيپان وايه لايه نيك له پشت ئەم به ره مه يه، لى ره وه ند به دلنيايه وه ده لئيت " له نووسين و بلاكردنه وه ي ئەو كتبه هه يچ

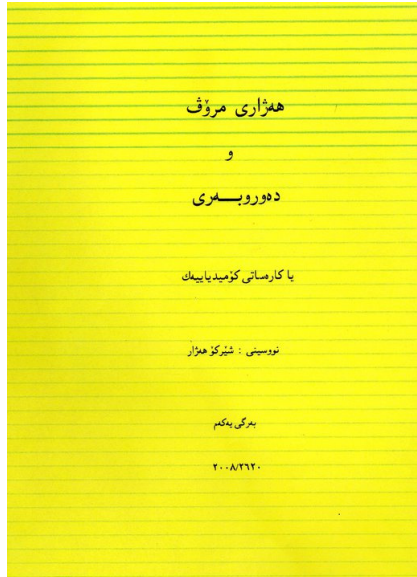

**له ميژووى نووسينه كورديدا
كتبيسى هه زارى مرقى و
ده رووبه رى رچه شكينه
هاورپى باخهوان**

قه‌له‌می کامیراکه‌ی نه‌وه‌ی کی‌شاوه

شیرکو هه‌ژار:

هه‌ژار ده‌یویست هه‌ر به مندالی بمینینه‌وه

ره‌نگه له‌م چهند ساله‌ی دواییدا هیچ کتیبه‌ی کوردی به‌قه‌د "هه‌ژاری مرۆف و ده‌وربه‌ری" یان کاره‌ساتی کۆمیدیا‌یه‌ک ی شیرکو هه‌ژار" لای خوینهر و ده‌سته‌بژیری کورد گه‌فتوگۆو پرسپاری دروست نه‌کردبیت. شیرکو‌ی کور له دوو به‌رگی نه‌وه پهرتوکه‌یدا له‌سه‌ر ژیان و په‌یوه‌ندی و مامه‌له‌ی رۆژانه‌ی شاعیر و هه‌رگه‌یری کورد، هه‌ژاری موکریانای باوک ده‌وه‌ستی و له دیوی نادیارای نه‌وه مرۆفه‌ ده‌ووت، که میلیله‌تیک به‌مولکی خۆی ده‌زانئ و وه‌ک زمانزان و نووسه‌رو که‌سایه‌تییه‌کی ناسراو سه‌یری ده‌کات. کۆوار له‌ته‌ک خسته‌ن پووی بیرورای جیا سه‌باره‌ت ناوه‌پۆکی نه‌وه کتیبه‌، کۆمه‌لێک پرسپاریشی رووبه‌پووی نووسه‌ری نه‌وه کتیبه‌ (شیرکو هه‌ژار) کردۆته‌وه.

کۆوار: نووسه‌ریک سه‌باره‌ت به‌کتیبه‌که‌ی به‌پزێتان بۆ کۆواری نووسیه‌وه ده‌لێت: له‌به‌ر نه‌وه‌ی شیرکو له‌باوکی تووره‌یه‌، بۆیه‌ په‌نا‌ی بردۆته‌ به‌ر لێدانی که‌سایه‌تییه‌که‌ی. نه‌وه‌ بۆ پشتراستکردنه‌وه‌ی بۆچوونه‌که‌ی نمونه‌ به‌چێشتی مجبور و به‌ره‌مه‌کانی تری دینیته‌وه‌، به‌و مانایه‌ی هه‌ژار بایه‌خیک‌ی وای به‌کوره‌کانی و به‌تایبه‌ت شیرکو نه‌داوه. به‌پزێتان چۆن وه‌لامی نه‌وه‌ بۆچوونه‌ ده‌ده‌نه‌وه‌؟

شیرکو هه‌ژار: من ویستومه به‌قه‌له‌م وینه‌یه‌کی پانتورامای بگرم و هیچ مه‌به‌ستیکی جگه‌ له وینه‌گرتم نه‌بووه. هیندیک جار هیندیک دیمه‌نم پی‌ جوان بوون و هیندیک دیمه‌نیشم پی‌ جوان نه‌بوون، ره‌نگه له هه‌ندیک شویندا که‌میکیشم روونایک پتر دابیته هیندیک به‌شی نه‌وه وینه‌یه‌ی که‌ گرتومه، به‌و نیازه که‌ یارمه‌تی دینتی باشتر بده‌م، به‌لام سنووری نیوان وینه‌ی کامیرا قه‌له‌مم وه‌ستم ده‌رباره‌ی وینه‌ی گرتومه‌وه روون کردنه‌وه‌ش زۆر روون و دیار و ئاشکرایه. ده‌کریت که‌سێک هه‌ستی ترو روون کردنه‌وه‌ی تری ده‌رباره‌ی نه‌سه‌لی وینه‌که‌ی هه‌بیت که‌ من خستومه‌ته به‌رچاوی. هه‌لوێستی من له هه‌ژاری باوک و هه‌ژاری هاوسه‌ر، هیشتا نه‌هاتومه‌ته سه‌ری، به‌ته‌مام له به‌رگی چواره‌مدا باسی بکه‌م.

کۆوار: نووسه‌ریکی دیکه وه‌ک سه‌رنجیک بۆ ئیمه‌ی نووسیه‌وه ده‌لێت: شیرکو نه‌یتوانیه‌وه جیاوازی له‌نیوان میتۆدی نووسین و گه‌یانه‌وه‌ی ژیا‌نی مرۆفه‌ بکات؟ ئایا به‌پزێتان هه‌ولتانداوه کتیبه‌که له‌قاوخی لیکۆلینه‌وه‌یه‌کی نه‌ده‌بی و فیکری و ره‌خنه‌یی خۆی ببینیته‌وه، یان ته‌نها بریتیه‌یه له‌نووسینه‌وه‌ی تیبینی و باری سه‌رنجه‌کانت له‌سه‌ر باوکت؟

شیرکو هه‌ژار: وه‌لامی نه‌وه پرسپاره‌م ره‌نگه تا

رادده‌یه‌ک له وه‌لامی پرسپاری یه‌که‌مدا هه‌بیت. من، وه‌ک له پێشه‌کی کتیبه‌که‌دا نووسیه‌مه، لام وایه نووسینی کوردی هیشتا له‌قالبی زۆر کۆندا قه‌تیس ماوه، من نه‌وه قه‌لبه‌م شکاندوه، بیرم له‌وه نه‌کردوه‌ته‌وه له‌زاراوه‌سازی ته‌کنیکی نووسیندا ده‌چیته‌ چ‌خانه‌یه‌که‌وه، یان ناچیت، با پرسپۆرانی ره‌خنه‌گری لێره‌دا بدوین، به‌لکو زاراوه‌یه‌کی تریش به‌م هۆیه‌وه په‌یدابیت.

کۆوار: بۆچی له‌چهند شوینیکی کتیبه‌که‌ ناوی خانی برات و دایکی، به‌کوری هه‌ژار و خیزانه‌که‌ی هه‌ژار ده‌به‌یت، وه‌ک بلێیت نه‌وانه‌ بواو دایکی تۆ نه‌بن؟

شیرکو هه‌ژار: من پیاویکم ناوم شیرکو‌یه. پیاویکی تریش هه‌بووه ناوی هه‌ژار بووه و که‌سانی تریش هه‌ن، پێوه‌ندی خیزانی لێره‌دا شوینی نییه. نه‌گه‌ر بگه‌مه نه‌وه به‌شه‌ی باسی پێوه‌ندی خیزانی تیدا ده‌که‌م، بیگومان نه‌وسا نه‌وه پێوه‌ندییه‌ دیته‌ ئاراوه، نه‌ک له‌ده‌ره‌وه‌ی نه‌وه.

کۆوار: نه‌وه‌ کاتانه‌ی که‌ ناوی خانی ده‌به‌یت، به‌کوره‌ تاقانه‌که‌ و تاقه‌ کوره‌که‌ی هه‌ژار ناوی ده‌به‌یت، ئایا نه‌وه له‌وه نه‌هاتوه‌ که‌ هه‌ژار پتر گرنگی به‌ داوه و نه‌وه گرنگیه‌ی به‌جه‌نابت نه‌داوه؟

هه‌زار، شيركۆ هه‌زار، مەعسومە خان، زاگرۆس و ناكرى - سالى ۱۹۶۲ لە نەرشىفى كۆفارى مەهاباد

شيركۆ هه‌زار: ئه‌وه ته‌نیا ئاماژه‌كردنه به هه‌ستى هه‌زار له كاتى ده‌ست پى‌كردنى نووسىنى چيشتى مچبۆردا و هيجى تر. ئه‌وه له كاته‌دا له روانگه‌ى ئه‌وه‌وه وه‌ها بووه. من تا گه‌وره بووم، هه‌زار ئه‌وه‌نده‌ى به‌منه‌وه ماندوووبوه، له‌گه‌ڵ هيج كورپكى تريدا وانه‌بووه. كيشه‌ى هه‌زار له‌گه‌ڵ ئه‌ولادا ئه‌وه‌بوو كه ده‌يويسى منداڵ بميننه‌وه، ته‌حه‌مولى پياويكى ترى له‌پاڵ خۇيدا نه‌ده‌كرد، ليرهدا ته‌نیا خانى ئه‌و ئاره‌زووى بۆ پى‌كه‌ينا.

كۆوار: له باسى پووله‌كى و پاره‌په‌رستى هه‌زار، پيتوانيبه‌ غه‌درت له‌و شاعيره‌ كردووه، به‌و مانايه‌ى كه‌ سيك ئه‌وه‌نده مالى ويران بووبيت و ئه‌وه‌نده له‌پيناو شوڤش و كوردايه‌ تيدا ئه‌وجى و ئه‌مچى كردبیت. كه‌ وابوو ئه‌و بڕوايه‌ چۆن لاى تۆ سه‌رى هه‌لداوه‌؟

شيركۆ هه‌زار: من ويته‌ى ژيانى مالى و ره‌فتارى هه‌زارم به‌ قه‌له‌مى كاميرا كيشاوه‌ و به‌ شى‌كى گرنكى ئه‌و ديمه‌نه‌ى ويته‌م گرتووه، قسه‌كانى خۇيه‌تى له‌ چيشتى مچبۆردا، مه‌گه‌ر -به‌نمونه - قسه‌ى خۆى له‌ويدا ده‌رباره‌ى عومه‌ر ده‌بابه‌، يا ئه‌وه‌ى له‌سه‌ر به‌رگى مەم و زىنى نووسيووه، يان ئه‌وه‌ى كه‌ خانى ده‌رباره‌ى بردنى هه‌نبانه‌ بۆرينه‌كه‌ى بۆ پاريس... ئه‌وانه‌ جگه‌ له‌ فۆتوكۆپى دۆكومينتى، هيجى تر هه‌ن؟

كۆوار: له كتيبه‌كه‌ت دا باس له‌ دوو ديو ده‌كه‌يت (گه‌ل و ئاوده‌ست)، ئايا پيتوانيبه‌ له‌وه‌ش دا غه‌درت ليكردبى، ئه‌مه‌ش به‌و مانايه‌ى هه‌موو مروفىك مافى نه‌جامدانى سيكسى هه‌يه‌؟

شيركۆ هه‌زار: من گوتومه‌ هه‌زار پيش هه‌موو شتىك كۆميدىايه‌كى زۆر گه‌وره‌ بووه، من ئه‌وه به‌ پيه‌ه‌لگوتنىكى زۆر گه‌وره‌ ده‌بينم، به‌لام ئيتر گه‌ل و ئاوده‌ست دوو پايه‌ى كۆميدىايى بوون، ئه‌وه به‌ ته‌واوى له‌وه‌ى تۆ پرسىارى ليده‌كه‌يت جياوازه.

كۆوار: ئايا نووسه‌ر مافى خۆى نيبه‌ له‌به‌رامبه‌ر كاره‌كانى پاداشتى بدرتته‌وه، چونكه‌ سه‌رچاوه‌ى ژيانى ته‌نها به‌ره‌مه‌كانيه‌تى، ئه‌ى ئه‌گه‌ر نه‌توانيت مافى ئه‌و به‌ره‌مه‌مانه‌ى داوا بكات، چ بكات؟

شيركۆ هه‌زار: من ليرهدا ده‌بيت هه‌مان وه‌لامى پرسىارى پينجه‌م بده‌مه‌وه، ماف شتىكه‌و ئه‌و

باسانه‌ى من له‌ كتيبه‌كه‌دا باس كردوون شتى ترن.

كۆوار: له‌باسى كه‌سايه‌تبه‌كان دا زۆريان به‌ كه‌سانى نه‌شاره‌زا و دووروو وه‌سف ده‌كه‌يت، له‌ كاتىدا ئه‌و كه‌سايه‌تيانه‌ له‌ باشوورى كوردستان كاريگه‌رى زۆريان هه‌بووه، ئه‌م حالته‌ چۆن ليكه‌ده‌يته‌وه‌؟

شيركۆ هه‌زار: مروفه‌يه‌ يوانىكى يه‌ك لايه‌ن نيبه‌، چه‌ندىن لايه‌نى هه‌يه‌، گه‌وره‌ترين قاره‌مانى ميژوو، ته‌نانه‌ت خودايان له‌ فه‌ره‌نگى يوناندا ده‌بينن كه‌ زۆر لايه‌نى ناپه‌سه‌نديشيان هه‌ن.

كۆوار: له باسى هاورييه‌كانى هه‌زار، زۆر په‌سنى هيمن ده‌ده‌يت، بۆ؟

شيركۆ هه‌زار: من كتيبم نه‌ له‌ دژى كه‌س نووسيووه و نه‌ بۆ پيه‌ه‌لگوتنى هيج كه‌س، قه‌له‌مى كاميرام ئه‌وه‌ى كيشاوه‌ كه‌ چاوم ديتوويه‌تى.

كۆوار: زۆر كه‌س ئه‌و كاره‌ى به‌پرزتان وه‌ك به‌ره‌ميكى گرنگ و به‌رچه‌شكىن ناو ده‌بن و هه‌نديكىشيان به‌هه‌بوونى گرپه‌كه‌ى ده‌روونى به‌رامبه‌ر باوكت وه‌سفى ده‌كەن، ئايا له‌نيوان ئه‌م دوو بۆچوونه‌ به‌لاى كاميان ده‌شكىتته‌وه‌؟

شيركۆ هه‌زار: مروفه‌ له‌ كۆمه‌لگاي په‌ره‌نه‌سه‌ندوودا نابيت باسى كه‌ سوكار و خزم و

عه‌شپه‌رتى خۆى بكات، من هه‌لويستم له‌ نووسين جياوازه. هه‌ر به‌ ئه‌وه‌نده چونكه‌ باسى كه‌ سوكارى خۆم نووسيووه و پين هه‌لنه‌گوتوون، له‌ سايكۆناليتيكا به‌شى ئه‌وه‌ ناكات كه‌ پىي بگوتريت كيشه‌ى ره‌وانى، ئه‌وانه‌ى وا ده‌لين كيشه‌ى په‌ره‌نه‌سه‌ندوويى فه‌ره‌نگيان هه‌يه‌ و ئاگايان له‌ زانستى سايكۆلۆژى نيبه‌.

كۆوار: نووسه‌رىكى تر له‌ باره‌ى ئه‌و كتيبه‌ت ده‌لئيت: شيركۆ نيتوانيووه تايبه‌تمه‌ندى له‌ كتيبه‌دا ره‌چاو بكات، به‌و پيه‌ى تۆ ره‌خنه‌ت له‌ هه‌موو ديوه‌كانى ئه‌و پياوه‌ گرتووه، هه‌م له‌ وه‌رگيرانه‌كانى هه‌م له‌ شيعه‌ر وه‌ميش له‌ كه‌سايه‌تى و ژيانى تايبه‌تى، له‌به‌رامبه‌ر ئه‌و بۆچوونه‌دا چ قسه‌يه‌كه‌ت هه‌يه‌؟

شيركۆ هه‌زار: من لايه‌نى شاعيرى هه‌زارم هه‌لنه‌سه‌نگاندووه، هه‌ر نمونه‌ى شيعه‌ريم له‌ باسى پيه‌ه‌لگوتندا بۆ لايه‌نى پيه‌ه‌لگوتن به‌كاره‌ياناوه. هه‌نبانه‌ بۆرينه‌م وه‌ك هه‌ر قاموسىكى ترى هه‌ر كه‌سايكى تر هه‌لنه‌سه‌نگاندووه. شه‌ره‌فنامه‌شم به‌ ئه‌سه‌له‌كه‌ به‌راوردكردووه و هه‌مووى به‌ به‌لگه‌ى ته‌واو، ئه‌گه‌ر كه‌سيك پيوايه‌ به‌ وردى پيوانه‌ى زانستيم ره‌چاو نه‌گرتووه، ده‌بيت به‌لگه‌ى هه‌بيت.